

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvántartás és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 12—
Fél évre 6—
Negyed évre 3—
Egyes szám ára 30 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYILVÁNTARTÓ POLICIA 50 916.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajlagosok:
STRAUSZ SÁNDOR.

„Béke a földön az embereknek!”

Itt a karácsony! Itt van ismét. Még csak egy éjjel és már majdnem kétezredik-szer virrad fel a nagy nap, amely a világot a szeretet kötelékével egybefűzte. Mégis most már harmadszor karácsony szent ünnepéhez ágyuk döngése szolgáltatja a gyűlöletes zenét!

Hull a hó, talán azért, hogy elföldje a földet, melynek rögeihez annyi vér tapad. Talán azért, hogy a fehér lepel illő szőnyeg legyen az arra haladó békeangyalnak. De mindenestre azért, hogy méltóan fogadhassuk a Megváltót, kit annyi hívő epedve vár.

A Megváltó születésének ünnepe akaratlanul is könyvet csal szemünkbe, amikor halljuk a harangok zugását, mit elkap a szellő és fölviszi szárnyain a menyek felé, hol összeolvad az angyalok énekével: »Dicsőség az egekben Istennek, béke a földön az embereknek!«

Fájdalom, ezt a karácsonyt sem üheltük meg nyugodalmas békében. De bármily féltelen dühvel rontsanak is ellenünk Isten szózatára nem hallgató ellenségeink, abban még sem zavarhatnak meg, hogy oltárt emeljük a szeretettel teljes békének szívében.

Oh, jöjjetek a templomba imádkozni, hogy legalább ünnepnapon felejtjük el a sok fájdalmat, szenvedést! Jöjjetek a templomba, hol zeng az ének és a buzgó lélek visszaszáll abba a rég elmúlt korbá, midőn eljött Jézus a mennyből — szolgálai alakot öltve, halandó testbe öltözve és csillag jelent meg napkeleten, mely elvezette a bölcsöket a jászolhoz, hol a világ üdvösségét

hozó kisdéd feküdt, kinek egykoron a fényes mennyben, Isten jobbán, lesz helye, a legnagyobb dicsőségben lesz része!

Karácsony esteje van! Megváltónk születésnapjának előesteje — egyetlen örömsugár a legsötétebb éj közepett . . .

Az emberiség bilincselkészítő zsarnokai megölték a nagy szabadsághóst és véres keresztjén legeltették kárörvendő szemeiket. De éppen a keresztlán ragyogta őt körül dicsőségének isteni koronája s ettől a keresztfától indult utnak az egész világ szabadsága, melyet azóta sokszor fenyegettek ugyan, de keresztre feszíteni senki emberfia nem tudott és nem fognak tönkretenni azok sem, akiknek álnoksága most minket és velünk együtt az igazságot akarja béklyókba verni . . .

Fagyos a téli reggel, de a kelő nap borsugarai áthatolnak a lég sűrű ködén és megaranyozzák az ég szürjét . . . A viharos hideg szél megtépi, megrázza a zuzmarás fák ágait, de benn a szeretet melege ápolja a Mindenható végtelen jószágában való bizodalmat.

Mert nincs mindig fájdalom, nem sajnog szüntelen a kebel és végre mégis csak eljő Isten küldöttje: a béke angyala.

A szent ünnepen emeljük föl áhítatosan lelkünket az egek Urához, hogy lerázva kishitlenségünket jobb jövővel biztató reményekkel, boldogan tölthessük a karácsonyi napokat!

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

KÜLÖNFÉLÉK.

Intermezzo.

Vén, viharvert lantom megpengetem újra . . .
Sirva-rivó beteg dallam:
Hogy még egyszer töled halljam
Honvédhantok langó szelén
Éled-e még büszke remény . . . ?
Szittyafültő szittyabáná,
Szittyalelkek, szittyavágycak
Halkan, lágyan szentjetelek a reszög húrba' . . .

. . . Hol most büszke magyar lelkek
Acélkértjén muszka reszket;
Hova csugó honfivérnek
Idegen föld hideg keblén
Egy-egy cseppje idelédvedt:
Putilowka keskeny medrén
Habzó habok zaját hallom . . .
Haragosan sötét alkony
Átlátszatlan ködbe vonja
Önmagát, hogy megeméssze . . .
. . . Most, most indúl a merésze!
Csendben mintha nesz sem volna . . .
Hangtalan' kimult már a csend:
Haláljárók kúsznak ott lent . . .
Harasztörégek, ágreccsenés
Észabátlan szög, ideget-dont . . .
No, még csak egy pár szókéllés:
Aztán ott van a muszka front!

. . . Elme hágyad, vér elalszik:
Muskaléptek zaja hallsaik . . .
Bátor lelkek nem riadnak
Minden cseppnyi sajba, vérszabó:
Hogy az ellent összetépjé
— Százszor legyen lelke annak —
S üsse, zúzza, törje, vágja:
Ez a magyar honvéd vágya . . .
. . . Pár percnyire kinos, mély csend:
Fusson kinek élete szent . . .
Aztán fegyver pokolzaja,
Haldoklóknak hörögő jajja.
Gránát huhog, szurony csattan —
És e szörnyű pillanatban
Magyar Isten védte őket . . .

Karácsony előtt.

Az est im' leszáll s éjszín fátyolával
Beterít halkan mindent körülünk . . .
Szívünkön bú és remény suhan által,
Azokén, kik most mély gyász közt ülnek
S e vágyó tudat ül a lelkeken:
A szent Karácsony közel csendesen . . .

Karácsony előtt szívünk hős imája
Remény közt szálljon most az Égbe fel . . .
S a sirban nyugvó hősök porát áldva,
Ajukunk a szoltárt buzgón zengje el . . .
— — — A szent karácsonyt áldd meg Istenem,
Hogy a küzdőknek nyugodt, szép legyen!

A szent Karácsony nyugodt szép legyen . . .
Ne folyjon akkor újabb vér-patak . . .
A rónán, völgyben, vízen és hegyen
Legyen a fegyver, ágyú hallgatag . . .
Krisztus Urunknak áldott ünnepén
Teled se legyen, Urunk, zord kemény! . . .

Teled se legyen, Urunk, zord kemény . . .
Ne hagyj szenvedni Hazánk hőseit . . .
Enyhe nap lengjen harcuk mezején,
S legyen az éj is tiszta és szelíd . . .
Oh, áldd meg őket, édes Istenem,
Oh, áldd, hogy minden, minden így legyen!

De amig eljön halkan, néma csendben
A szent Karácsony újabb ünnepe:
Kell, hogy a hívő e nagy küzdelemben
Áldozatot is újból megtegye . . .
A szív parancsa súgja ezt nekünk.
Hogy hőseinkért mindent megtegyünk . . .

A hősöknek hát gyűjtögetünk egybe
Szeretelünknek sok kis zálogát . . .
S küldjük el nekik — áldásunkkal telve
Mind, amit szívünk, lelkünk összead, —
Hogy szent karácsony hívős éjjelén
Örömköny üljön minden hős szemén . . .

Vd.

Ruhe will' ich haben.

Ira: Kelemen Ferenc.

Az első háborús karácsony szent ünnepe előtt álltunk. A szívek mélyén már ott nyugtalankodott az a fájdalmas rezgés, mely később a közös, nagy karácsonyfa pislogó gyertyáinál sűrű könnycseppekben tört elő. A szeretet, a családi boldogság m-gható ünnepe már csak rövid napok távolságából inlegetett felénk s mi lélekben elszorulva gondoltunk a sok távoli otthonra, melynek karácsonyfái köré néma szomorúsággal fog

gyülekezni oly sok hiányos család a szent estén. Nyugtalanul várakoztunk e kedves ünnepre, melynek szeretetétől akkor még naiv hittel csodákat vártunk . . .

Egy napon váratlan meglepetés ért bennünket. A távolban aggódók szeretete már jó előre elküldte a maga karácsonyi ajándékát annak a sok szegény fiúnak, ki a nagy bizonytalanság örökös rettegésében talán sötét emberbarlangok mélyén fogja megérni Jézus születésének kedves estét. A sok ajándék napról-napra szaporodott, a címzettek jórésze pedig már rég eltávozott körünkől. Sokak hősi tetemeire a szerbiai hideg föld súlya nehezedett; másoknak a halálnál is rosszabb hadifogság fekete kenyere jutott; ismét mások a véres harcok viaskodásában szerzett sebeit, betegségeiket cipelték el a gyógyulást ígérő kórházakba.

Az eltávozottak ajándékait lehetetlen volt a különben is túlterhelt tábori postával visszajuttatni s így ezredparancsra azok az ott maradt tiszték között kiosztattak. Az aggódók szeretete így sem veszett kárba. Hiszen a saját fiában mindenki az egész nemzet fiaiért aggódott . . .

Egy szomorú, decemberi délután bontottuk fel az árván maradt csomagokat. Mennyi könnyel áztatott ajándék került elő a rongyos skatulyák és vékony faladák mélyéről! A síró anyák, re-

Vén, viharvert lantom megpengettem újra...
 Búskán hangzó, édes dallam:
 Csak méggyászor, óh had! halljam:
 Honvédahtok langg szelén
 Felédél az ősi erény...
 Saittyafűlő saittyabánát,
 Nagy jövőt remélő vágyak
 Tömör dalban szölkés a rozsdás, vén húrba'...
 Wolhynia, 1916. márc. 27. **Lázár Alajos.**

Halálozás. Mély részvételt vettük a gyászos hírl, hogy Kraschovetz Ottó, föld-birtokos, e hó 19 én 79 éves korában Zrínyifalván elhunyt. 21-én helyezték el örök nyugalomra Drávavásárhelyen. — Kaiser János ügyvédi irook, nyugalm. jegyző, aki fiatal éveiben Murakirályon és Bottornyan volt körjegyző, 73 éves korában december 6 án rövid szenvedés után elhunyt. Kaiser Jánost 7-én temették el Csáktornyan. Nyugodjanak békében!

A koronázás megünneplése. A koronázás alkalmából Csernoch János hercegprímás körlevelet bocsátott ki, melynek végén elrendeli, hogy a koronázást megelőző napon d. u. felórán át az ország egész területén zúgjanak az összes harangok, a koronázás napján pedig, a koronázás aktusának idejében, vagyis fél 10 órától fél 11 óráig, egy teljes órán át, harangozzanak minden katolikus templomban. Ennek kapcsán a vallás- és közoktatásügyi miniszter is rendelkezett, hogy a karácsonyi szünetre távozó ifjúság figyelemzetendő, hogy tartózkodási helyén saját híffekezete által tartandó koronázási isteniszteleten vegyen részt, az intézet székhelyéről nem távozó tanulóifjúság pedig a tanárok és tanítók vezetés alatt isteniszteleten jelenjen meg. A miniszter azonkívül elrendelte, hogy a koronázás napját követő legközelebbi tanítási napon szünét legyen, illetve tanítás helyett valamennyi iskola ünnepélyt tartson Öfelsége trónralépésének öröme, előírt program szerint.

Zalavármegye a király koronázásán. Zalavármegye törvényhatóságát a koronázási menetben dr. sipeki Balás Béla főispán, Oflay Quidó és Mesterházy Jenő törv. hat. biz. tagok fogják képviselni. A vármegye ősi zászlóját Mesterházy Jenő viszi. Ezenkívül a legújabb rendelkezés szerint Mu-

raköz mindkét járása 2—2 adófizelő polgárt, nemzeti viseletben küld fel a koronázásra, akik a budai királyi vártól a Mátyás templomig terjedő útvonalon állanak fel az ország összes járásából és városából való társaikkal együtt, képviselven a magyar nemzetet, a királyi népet. A falusi kiküldötteket a főszozabírák választják ki.

A Csáktornyai Társaskör közgyűlése. A Csáktornyan szekelő Társaskör f. hó 17-én d. u. 6 órakor tartotta meg Kayser Lajos elnök elnöklele alatt rendezévi közgyűlését. A gyűlésre a tagok határozatképes számban jelentek meg. A jegyzőkönyv hítelestésére Honfi Lőrinc és Kummert Sándor jelöltette ki. A titkári jelentést a Társaskör 1916. évi működéséről Brauner Lajos h. titkár olvasta fel, melyet a közgyűlés nemcsak tudomásul vett, de jegyzőkönyvileg meg is öröklött. A pénztáros jelentése is tudomásul vételt, valamint megállapított a jövő évi költségvetés is a pénztáros költségtervezete alapján. Minthogy a Társaskör tisztviselőinek mandátuma lejárt, a közgyűlés a tisztviselők kizárására Pataky Kálmán, Honfi Lőrinc, Kummert Sándor és Zrínyi Károly tagokat küldte ki. A kizáró bizottság javaslatára a tisztviselőket egyhangulag a következőkben választották meg. Elnöke: Kayser Lajos, alelnöke Zrínyi Károly, titkár Brauner Lajos, pénztáros Polyák Mátyás, ügyész dr. Hajós Ferenc, könyvtáros Polesinszky Emil, házigazda Hajós József. Mivel Polyák Mátyás a pénztárosi tisztséget nem fogadta el, helyébe, miután 20 évre kiterjedő buzgó és lelkiismeretes működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés, Honfi Lőrinc választotta meg a Társaskör pénztárosának. A választmány tagjai lettek: Bertin Ágoston, Fejér Jenő, Isoó Viktor dr., Kovacsics Ferenc dr., László Béla dr., Mesterich Aladár, Morandini Román, Pataky Kálmán, Pálya Mihály, Pethő Jenő, Polyák Mátyás és Zakal Henrik. Az újságok albrletbe adása után az elnök iránti rökonszenvenek spontán kifejezésével ért véget a közgyűlés.

Miniszeri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a csáktornyai m. kir. áll. elemi napskolai tanítóképző-intézet igazgatójának és tanári testületének a IV. hadikölcsön érdekében kifejtett

nagyszerű tevékenységéért őszinte köszönet és legteljesebb méltányoló elismerését fejezte ki. Ezt az elismerést az intézet azért érdemelte ki, mert az intézet tanárai és hozzátartozói 6500, az ifjúság 900 K-t jegyeztek s a társadalom részéről az igazgatóság buzdítására 45500 K jegyzés történt a IV. hadikölcsönre. A tanártestület a hadikölcsönökre eddig összesen 16500 K-t jegyzett.

A menekültek utazása. Az erdélyi menekültek hazaszállítása már folyamatban volt. Ugy volt, hogy a zalavármegyei erdélyi menekülteket is visszazállítják felszabadított erdélyi otthonjukba. A terv kivitele azonban akadályra talált. Megakasztja a visszazállítást a mi sikeres oláhországi offenzívánk, mely roppant hadizsákmánnyal járt. Ezt a hadizsákmányt, leginkább rengeteg mennyiségű gabonát, kell most elszállítani onnan, ami természetesen csakis Erdélyen keresztül történhetik, ami a rendelkezésre álló vonalakat és vasuti kocsikat állandóan lefoglalja. Ez okból a belügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg úgy intézkedett, hogy az Erdélybe való utazást egyelőre beszüntetik. Táviratilag intézkedtek mindenfelé, hogy az erdélyi menekültek egyelőre maradjanak mostani tartózkodási helyeiken.

A koronázási domb földje. A koronázás egyik aktusát tudvalevőleg a király kardvágása is képezi, aki a vármegyéből összehordott földből ideiglenesen emelt dombon végzi ezt a fontos aktust. A koronázási domb földjét minden vármegye történeti nevezetességű vidékeiről küldi. Az idei koronázáshoz Zalavármegye is 5 kgnyi földet küld a koronázó székesővárosba. Ehhez Muraközből is küldenek azokból a hantokból, Zrínyifalváról, arról a helyről, amelyet gróf Zrínyi Miklós, a költő, vértauhalálával megszentelt.

Bemutató szemle. Mindazok, akik 1892. január 1. és 1898. dec. 31-ike között születtek, továbbá azok, akik 1865—1868 között születtek és eddig bármilyen okból az elrendelt népfelkélési bemutató szemléken nem jelentek meg, sorozásra kerülnek. Mindezeknek községi előjáróságaiuknál jelentkezniük kell. Az ekként összeírt népfelkélésre kötelezettek 1917. január 8. tól január 20. ig kötelesek pót szemlére jelentkezni. A szemlére való idézés behívási parancsall történik. Ezen rendelkezés alól kivételnek azok, akik a hadsereg, honvédség, csendőrség kötelékéből 1916. nov. 30-ika után bocsátottak el. Nem kell megjelenniük azoknak sem, akik már valamely előző szemlén alkalmasnak találtak és a népfelkélési tényleges szolgálat alól már eddig név szerint fel voltak mentve.

Drágább lesz az utazás. Tényleg megdrágul a vasút. Sokat írtak a lapok erről a témáról, míg végül mégis ténnyé lett, hogy a vasút február 1-től fogva 30%-kal megdrágul. Ez a drágulás nemcsak a Déli, de az állami vasutak vonalaira is vonatkozik fog. Ez az emelés nemcsak a személy-, de az áruforgalmat is érinti. A vasút drágulását a vasutak anyagbeszerzésének emelkedése idézte elő.

Állandó mozi. A Rákóczi-utcai áll. mozgó színházban holnap és holnapután 3—3 előadás lesz. Karácsony elsőnapján a műsor: Eiko hét (harctéri felvételek); Az áruló szerep (filmszínész tragédiája 3 felv.);

megő hitvesek, aggódó menyasszonyok hány csókkal elárasztott kedvenc darabját szedték úgy elő a távollevő fiu, férj, vőlegény számára! Hány szomorú sóhaj szállt fel keblükből egy-egy kedvesebb darabnál, melynek címzettje a hideg föld sötét ölében hiába várta egy szent karácsony édes ünnepét. Alig mertük a különben itt-ott egészen értékes ajándékokat elfogadni...

Egy szegény barátunk, kit a visszavonulás rettenetes harcaiban egy őrtűt gránát darabokra tépott, különösen kedves ajándékokat kapott. Szerelő menyasszonya gondos kezeinek hónapos munkájából egy cukros selyem fejpárna jutott ki neki. Szép, izléses betűkkel az elhalt hős kedvenc mondása volt reá hímelve: »Ruhe will' ich haben«. Meghatva állunk e kedves ajándék előtt, melynek hímzett mondata azóta e szép párnáról rákerült egy szomorú fejpárna, mely alatt egy felejthetetlen jóbarát s egy szeretett vőlegény találta meg idő-előtt az örök pihenést.

Senki sem mert hozzányúlni e szomorú darabhoz. Valami babonás félelem és szerető tisztelt tartott vissza bennünket. Már-már gazdátlanul maradt a párna, mikor soraink közül egy jóbarátom lépett elő s hanyagul oda szólt hozzánk: »Ah! mit, én nem félek tőle, elviszem én a párnát!«

Mit érezhett, mikor a szerető menyasszony-nak ezt a könycséppel és szerelmes csókokkal

elárasztott párnáját magához vette?! Mire gondolt, mikor a szép selyempárnán maga is meglátta a végzetes mondatot: »Ruhe will' ich haben«. Ki kényszerítette, hogy a sok habozó, vonakodó jóbarát közül éppen ő vegye magához ezt az értékes tárgyat! Nem a kifürkészhetetlen Sors akaratának intő újmutatása volt az egész?! Milyenek lehetnek álmai, ha csaták izgalmas fáradsága után e párnára hajtotta le fáradt fejét? Ott lebegett-e képzelti szemei előtt egy megmeredt holttest bolygongó képe, mely éjszakák misztikus csendjében türelmetlenül követeli vissza az eltűnt puha, selyem párnát!

Ki tudná megmondani?! — — — — —

Hónapok teltek el s jött egy véres, diadalmas ütközet, melynek pokoli lármája után százával feküdtek szanaszét piszkos-sáros utcák mentén az elesett hősök. Az országot közepén, véres hullák között egy elesett jóbarátomra akadtam. Feje alatt nem láttam párnát, de megmeredt szemei előtt mintha ott vibrált volna annak a végzetes menyasszonyi ajándékának a szomorú mondata: »Ruhe will' ich haben«.

I. Ferenc József temetése; Kisért a mult (dráma 3 felv.). — A karácsony másodnapján előadás műsora: Sascha Messter hét; Renáta (művészi dráma 3 felv.); I. Ferenc József temetése; A nők barátja (boh. 3 felv.).

— **Közönetnyilvánítás.** Pollák Gyula kereskedő a csáktornyai szegényeknek 2 gyermekbátót és 11 pár papucsot ajánlódokozott. Fogadják ezért az előjáróság hálás köszönetét.

— **Hír orosz fogságból.** Horváth Ferenc tart. hadnagy, volt ligetvári, később alsó-lendva-vidéki segédjegyző, kinek élvezetes háborus levelét a lap tárcarovatában is olvastuk, augusztus 6-án, közel kétévi távolléti szolgálata után, orosz fogságból jutott. Jelenleg Kalugában gyógyítják sebesült lábait. Horváth levélben értesítette ismerőseit holtartózkodásáról, amelyben az oláhok pusztulásáról is megemlékezik képletes nyelvezettel.

— **Karácsonyi szeretetadományok.** A harctéren lévő katonáknak karácsonyi szeretetadományokkal való megajándékozása céljából Drávavásárhelyen Marinovits Ferenc közvéleményi igazgató és Janka nővére összesen 15470 K-t gyűjtöttek. Ebből a gyűjtők 6470 K-t közvetlenül a hadsegélyező hivatalnak, 20 K-t a zalaegerszegi népszerű irodának, 40 K-t a csáktornyai katonai kórház tábori lelkészének s 30 K-t a csáktornyai Vöröskereszt főkegyeletnek küldték el. — A csáktornyai m. kir. áll. elemi népisk. tanítóképző-intézet tanártestülete és tanulóifjúsága pedig 7969 K-t gyűjtöttek ugyanerre a célra. Ugyanennek az ifjúságnak a hősök sírjaira történt gyűjtése pedig ettől külön 4126 K-t eredményezett.

— **Hadiárvaalap.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága által létesített hadiárvaalap javára Drávavásárhelyen a következő adományok folytak be: Filipich Lajos és Maider Mór 20—20, Marinovits Ferenc 10, Kerkolics István és Filipits Ferenc 5—5, Prelozsnak Antal 620 K, gyűjtőpersely útján 3380 K, összesen 100 K, mely adományokért a gyűjtő, Marinovits Ferenc jegyző, hálás köszönetet mond az adakozóknak.

— **Parasztfurfang.** Hogy a gabona rekvirálását kikerüljék, sokféle fortélyhoz folyamodnak a telhetetlen, kapzsi termelők. De a legfurfangosabban Murasiklóson jártak el, ahol egy hozzánk küldött levél tanúsága szerint az oltárt szemelték ki egyesek arra, hogy a gabonát a rekvirálás elől elrejtse. December 19-én történt meg a hallatlan eset, amikor, feljelentésre, a falú templomában és pedig az oltáriszentség tövében, akadt a falusi előjáróság körülbelül 4 q elrejtett búzára és rozsrá. A csendőrség a szentségtelen esetről felsőbb hatóságának jelentést tett, maga pedig kutat az elvelemedett tettes után.

— **Képesítő vizsgálat.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő elnöklele alatt képesítő vizsgálat volt december 20-án és 21-ikén. Ez alkalommal egy jelölt osztály s egy befutó képesítő vizsgálatot tett.

— **A volt tisztek újraszervezése.** A honvédelmi miniszter rendeletére az eddigi népfőlközi szemléken és felülvizsgálatokon elbocsátott 43—50 éves volt tisztek és zászlósok új szervezésére kerülnek és aki közülök katonai igazgatási és helyi szolgálatra alkal-

mas, az a csapattiszteket az irodákban felváltja, miáltal ezek frontszolgálatra vezényeltek ki.

— **Az 1899-esek összeírása.** A népfőlközi utasításból kifolyólag azokat az ifjakat, akik 1899-ben születtek s így jövő év január 1-én 18 éves koruknál fogva népfőlközi kötelezettség alá esnek, december havában összeírják. Ez az összeírás ország-szerinte folyamatban van.

— **A jegyzői díjak felemelése.** A drágasági viszonyokból kifolyólag Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye területén működő jegyzők magánmunkálatairól alkotott szabályrendeletben megállapított díjakat 30%-kal emelte, a napi és fuvardíjakat, valamint az általánok emelését az egyes községeknek pártolólag ajánlja.

— **Cukrot Csáktornyanak.** A sok baj az élelmezés körül talán a cukorhiányban csúcsosodik ki ország-szerinte legjobban. Mindenféle azonban segítenek a bajon: egyre olvassuk, hogy ezek meg azok a községek cukrot kaptak — cukorjegyre. Értesülésük szerint Nagykanizsán, Zalaegerszegen, Alsó-lendván, Stridóváron stb. cukorjegyre cukrot usztanak ki a vármegye kieszközlésére. Csak Csáktornyan nem változik a helyzet! Már három hónap óta ugyszólván porszemként kell összekoldulgatniok a polgároknak a cukrot, ami különösen azoknak esik keservesen, akiknek kicsi gyermekeik vannak, akikkel a cukor hiányát semmiféle mással pótolni nem lehet. A város érdekében kérésünk lenne a vármegye alispánjához: juttasson a központi cukorból Csáktornya közönségének is; de mielőbb, mert saját szemekkel láttunk sűrű anyákat, kiknek veréssel kellett a cukortalan tej és kávé fogyasztására kicsi gyermekeiket kényseríteniök!

— **Újví üdvözetek megváltása.** A „Perlaki Szegénytanulókat segélyező Egyesület” javára az újví üdvözeteket megváltották: Kuhár János 50, Kramarits Viktor 21, dr. Zakál Lajos, Sós Frigyesné, dr. Reményi Zoltán 4—4, Hajdinyák István, Fiala Károly, Novák Mátyás, Varga Jakab 3—3, dr. Böhm Sidney, Hirschsohn Viktor, Szabó Győző, Strausz Béla, Zala József, Dénesi Istvánné, dr. Grész Gyula, Weiszstern József, Horváth Pál, Sipos család, Verly Ernő, Singer Lajos, Singer Géza, Prekopa Vilmos, Korpits János, Bálint Béla, Lange Kelemen, dr. Skubits Gáborné, Tóth Sándor 2—2, Mattersdorfer R., Lukacsics Elek, Herman János, Fischer József, Steinauer Teréz, Némethné, Spitzer József, Ebenspanger Miksa, Szácser Balázs, Heimer Lipót, Pinterics Tamás, Sámson László, Deutsch Lipót, Horváth Vince, Hirschsohn Miksáné, Makáry Vilmos, Szucsits Károlyné, Kaszner Hermanné, Neumann Mór, Indrák Antalné, Lisztiák Elek, Nádya Ferenc, Kalló József, Kiss Ernő, Megyericsy Géza, Ripszám, Hirschl Szida, N. N. 1—1 korona. Fogadják az egyesület köszönetét.

— **A hazafias palócok.** Sóshartyán (Nógrádm.) tüzérvény palócok, noha lélekszámuk csak 1487, 220,000 K-t jegyeztek az első négy hadikölcsönre. A fényes eredmény városunk szülötte Mráz György plébános érdeme.

— **Nyilvános köszönet.** Mindazok a csáktornyai kereskedő urak, továbbá Buzás és Battyán gazdálkodói, akik folyó hó 17-én

délután a helybeli katonai tartalék kórház hősbetegkatonáinak karácsonyi megajándékozásához zsir, tojás, dió, mák és almával hozzájárultak, fogadják Csáktornya előjáróságának hálás köszönetét.

— **Hadikölcsön.** Muracsány község kicsei tőkésai összesen 36.800 koronát jegyeztek az „Országos Közs. Bank”-nál az ötödik hadikölcsönre. Ezt az eredményt egy követésre méltó szép példa hozta meg: Harris Károly közs. főjegyző házról-házra bejárta faluját s úgy buzdította népét meggyőző szavakkal a jegyzésre. Az így biztosított 100, 200, 500 K-s apró jegyzésekből kovacsolta össze a tekintélyes összeget a falu lelkes jegyzője.

— **Ujabb felülfizetések.** A jótékonycélu Jánosvitéz mozielőadása alkalmából ujabbban felülfizettek még: dr. Viola Vilmos 10, Hirschler Emil 30 és S. S. 20 K-t. A felülfizetésekért hálás köszönetét fejezi ki a Vöröskereszt főkegyelet elnöksége.

— **Házasságok megkönnyítése.** A magyar királyi miniszteriumnak rendelete szerint ha valamelyik házasság katonai szolgálatot teljesít, vagy ilyen egyénnel egy tekintet alá esik, a házasságot a háború ideje alatt kihirdetés s ez alól felmentés nélkül is szabad megkötöni, feltéve, hogy az anyakönyvvezető előtt mindkét házasság kijelenti, hogy legjobb tudomása szerint közöttük házassági akadály nincs. Erre nézve az anyakönyvvezető esküt is vehet ki. A házasság bármelyik anyakönyvvezetőnél megkötődhet.

— **Meghatalmazott utján való házasságkötés.** A m. kir. miniszterium intézkedett, hogy a háború ideje alatt az ellenség hatalmában lévő hadifoglyoknak, tuszoknak és internált egyéneknek az igazságügyminiszter megengedheti, hogy házasságuk megkötésénél magukat meghatalmazott által képviseltesse.

— **A huszfilléres bevonása.** Ismétleten felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a nikkell huszfilléres pénzermekel 1917. jan. 1-ével kivonják a forgalomból. Eszerint tehát csak folyó hó 31-ig használhatók a magán forgalomban. Állampénztárak, adóhivatalok azonban 1917. apr. 30-ig elfogadják. Akár fizetés, akár becsérés útján a jelzett ideig adjon tul rajtuk mindenki, mert különben veszteségük lesz a megőrzésből. A bevonandó nikkell érme helyett vasból készült huszfilléresek jönnek forgalomba.

— **Koronázási emlékjelvények.** A magyar nemzet örömnapija, a koronázás alkalmából művészi kivitelű, finom porcellánzómbából készült koronázási jelvényt becsát ki a Hadsegélyező Hivatal a nagy nap emlékére és egyuttal az elesett hősök özvegyei és árvái alapjának szolgálatában. A jelvény Öfelsége monogramja mellett a koronázás gondolatait szimbolizálja, egy darab ára 1 korona. Kapható a Hadsegélyező Hivatalnál, (Budapest, V. Akadémia-utca 17.).

Szerkesztői üzenet.

K. F. K. E. Tárcaikat vettük. Valamennyit besoroztuk. Ért'kes és érdekes voltaknál fogva nem is tehetünk egyebet. Sorát is eljuttat mindgyüknek. De türelmet kérünk: míg azt megtehetjük. Boldog karácsonyi ünnepeket, szerencsét egyfelől, másfelől is s munkakedvet a mi részünkre — mondjuk mi nagyönzetlenül! — N. K. Beküldött versé nem közölhetjük. Technikai fogyatékosságai készítenek erre-

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sándora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cěna je:

Na cělo leto K 12.—
Na pol leta » 6.—
Na četvert leta . . » 3.—
Pojedini broji koštaju 30 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Suradnik:
SRÁY FERENCZ.

Cěna jednih brojov od 1-ga decembra 30 fillerov.

Rumunje tiraju naši iz svoje domovine.

Rumunjski kralj i vlada su vu Rusiju pobjegli. - Od rumunjev smo odzeli 25 million hektoliter zrnja. - Rumunjska vojska je rezstepena. - Na novo 30 jezer rumunjev polovljenih. - Razgovori od mira.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Vu Rumunjskoj s velikom silom napreduje naša i saveznička vojska. Jednoga varaša za drugim predobiju i odzemeju od bežajućih rumunjskih šeregov. Po zavzetju Bukaresta stalno tiraju naši vojnici rumunje, koji prama severo-iztoku žuriju, da jih nebi naši i saveznički vojnici dostigli i polovili. Ali niti to nikaj nehasni, ar naši i nemški husari trčiju za njim i svaki den nekoliko jezer rumunjskih vojnikov srećao poloviju i vu sužanstvo odtiraju.

Rumunjski kralj i njegvi ministri su odućili, da ostaviju Jassija, svojega vu stiski izebnanoga novoga glavnoga varaša, pak otidu vu Rusziju. Jeden del vlade bude vu Petrogradu, drugi del vu Kievi stanovalo, sam kralj, bude iz Rusije vu Englezku odbežal.

Znamenito je, koliko živeža je naša i saveznička vojska osvojila od rumunjev. Ov plėn je neizmerno veliki, ar je letina jako dobra bila ovoga leta vu Rumunjskoj. Odzeli smo od Rumunjske: dva i pol milijon hektolitrov pšenice, jeden milijon hektolitrov hrži, sedem i trifrtalje hektolitrov ječmena, osem i frtalj hektolitrov kuruz. Svega skupa do 25 million hektolitrov zrnja. Ovu veliku vnozinu zrnja smo vre počeli dimo voziti. Zbog toga prevažanja vu Erdelju nemreju putnici putovati, ar je cěla željeznička pruga puna s vagoni, vu kojem se živež pelja k nam i vu Nemsku.

Bežajuća rumunjska vojska si je šance zazidala pri Jalomta zvanom potoku šance da ovdı doćeka naše i savezničke šerege. Ali ovi šanci su vre naši, ar smo odonul rumunje odtirali. Za tem su se rumunji vu druge, pri Buzeu zvanom potoku napravlene šance potegnuli, ali su i ovdı biti bili. Vezda rumunji bežiju do Sereth zvanog potoka, pak se tu skupljaju. Naši i saveznički šeregi za njim. Pri potoku Serethu budu i ruski šeregi pomagali rumunjom, ali kaj bude njim to hasnilo. Rumunjska vojska je telovno i duševno vunišćena. Koj šereg je svaki den bit, pak mora svaki den ret-

rirati, takvoga šerega vre nije moći na svoje noge postaviti. Rumunjska vojska je rezstepena, zbog toga si svaki vojnici svoje življenje mentuje, ne da bi volju imel se suprot staviti našim i savezničkim, njih tirajućim šeregom. Vu prošim tijeđu smo o pet do 30 jezer rusov vu sužanstvo odegnali.

Božji bić je dostigal izdajicu rumunja, a ov bić bije, tuće, tira i kole, pak polovi toga čalarnoga naroda, dok ga do kraja predobi i vu naše robstvo dotira.

Ruska medtem vu karpatskih planinah proba, da bi mogla vu naš orsag vdrėti, pak bi s tem pomogla rumunju. Pri Uzu, pri Oknu i pri Bukovini su rusi sreća probali svojimi navalami, ali kajti jim sreća nije poslužila, vezda su vre mirneši. Vnogo oranjenih i mrtvih su pri ovih bitkah izgubili rusi ne samo od naših oružjah, nego takaj i od svojih Polovljeni rusi pripovėdaju, da oficiri ruske čete s batinom i s korbaćom tiraju na šurm. Ako pak zbog pucanje naših vojnikov i štukov nemreju ruske čete naprej, onda odzaj rus na svoje vojnike puca s mašinastami puška. I to pripovėdaju ruski zarobljeniki, da polovici onim rusom koji su piežerani, ali mrtvi ostali na bojnem polju, su sami rusi krivi bili, ar su odzadi na njih svojimi mašinastimi streljali.

Na taljanskim frontu je prošli tijeđu mir bil. Vu Francuzkoj su dost jaki boji bili vu prošim tijeđu bez toga, da bi francuz i nemeć jeden proti drugomu koj znamenitoga napraviti bil mogućen. Na drugim ostalim bojnem poljam takaj nega bilo nikaj znamenitoga.

Cěli svėt vezda od mira govori, kojega — kak smo to denes tijeđu javili, — je naša i saveznička vlada ponudila našim neprijateljem.

Najvećka volja se kaže za mir vu Taljanskoj i vu Francuzkoj. Vu ovimi orsagi novine takaj za mir pišeju. Vu Englezkoj malo govoriju od mira, a ruska дума (orsakospravišće) pak je izrekla, da hoće dalje vojovati, dok neiztira nemške i naše šerege iz svojega orsaga.

Sve neprijateljske vlade vezda razgo-

vore držiju med sobom, je li bi se s nami, pak s našimi saveznici od mira pogadjati počeli. Sve neprijateljske vlade hoćeju predi znati, na kakvim temelju bi se mir sklopil tojest kaj bi mi i naši saveznici od njih dobiti hoteli i kaj bi mi i naši saveznici njim nazaj dali?

Prvi koraki za mir su tu. Nesmemo jako misliti na to, da je mir vre ovdı, ar vlade naših neprijateljov nėsnu takve, koje bi za svoj narod jako marile. Izvun toga su nekoje neprijateljske vlade vu strahu, ar budu narodi po taboru na račun zvali svoje vlade zbog tabora osobito onda, ako budu jeden del svojih orsagov nam i našim saveznikom prepustiti, ili pak taborske stroške platiti morali.

Za par dnevoj budu neprijatelji naši odgovor dali od mira. Lėpo je bilo od nas i od naših saveznikov, da su kakti jaksi, mir ponudili. Budemo vidli, je li i naši neprijatelji imaju srce i pamet, da bi kraj napravili tomu strahovitomu ljudomorstvu.

Vu Budapešti su ablegati na orsaćkom spravišću dokonćali, kaj bude se kralj podpisal i kakvu prisegu položil pri krunitbi za samostalnost i dobrobitje orsaga i naroda. Orsaćki zastupniki budu svi vu ime svojih zbiraćov, a ukupno vu ime cěloga naroda nazoćni pri krunitbi.

A vezda na koncu još nekaj svim, koji ovu stivu našu pod naslovom «Kak stojimo na bojnem polju?» svaku nedelju čitate.

Najlepši svėtek je božić. Ali žalostno, da vre vezda tretji božićni svetki nisu tak dobri, kak bi mi svi skupa željeli. Vnogi medjimurci, naši čitatelji su vu taboru, oni se tam boriju, mi pak za njih doma drhćemo.

Ipak svim našim čitateljem, predplatnikom i suradnikom iz srca željimo srećne, lėpe i dobre božićne svetke! Naj bude pri svakoj hiži božji blagoslov, mir, zdravlje ino veselje! Najmo niti doma pri hiži, niti vu cirkvi pozabiti na one, nam mile sine, koji vu taboru zvršavaju svoje posle kakti vojnici trpiju za nas i braniju svoju i našu milu domovinu i presvetloga nam kralja.

Daj Bože, da bi oni svi takaj lépe božične svétke imeli na bojnóm polju, vuni na straži, drugi vu dekuutih, vnogi vu špitalu. Daj njim i nam Bog sreću, da se naši mili vojniki s čim predi zdravi povrneju vu svoj dom, vu svoje selo, gde jih roditelji, tuvarus, deca, prijatelji, susedi i poznanci čekaju i moliju Boga za njihov život, za njihovo zdravlje i za srečen vojnički napredek, a osebužno za mir.

Podeli dragi mali Jezusek svim narodom dobro srce, koji su vu svadiji, koji se tučeju i koleju, da se pomiriju med sobom i da se ljubav prama bližnjemu vu duši njihovoj opet otemelji i ojači.

Daj dragi naš Bog svim nam, koji smo doma i svim onim, koji su vu taboru lépe i dobre božične svétke!

Božič.

Ako naš mili i dragi Jezus po svojim narodjenju jezerošestnajsto leto ogledne se na zemlju, žalostnim srdcom bude videl, na kaj je došel ov lépi svét. Na on dan i na on veliki svetek, kad je Jezus na svét došel, kad su angjeli prvič počeli na zvésčati radost i mira, već tretje leto skorom céli svét vu plamnu stoji, svi smo vu oružjo, svi se tučemo, svi smo neprijatelji jeden drugomu. — Na radost svetka — gori céli svét. Sveposud serditi mužkarci svakojačkim oružjem vu rukah maširaju, da veliki falat zemlje vuništiju, da vnoغو varašov i na stoline občinah požgeju i porušiju tak, da kamen na kamenu neostane. Svaki dan na hiljada i hiljada naroda pogine. Strahovitno vnoغو blaga, vnoغو kinča se od dana do dana vuništi. Jeden dan ravno tak, kak i on dan, kad se radost počela nazvésčati po svétu.

Nesmemo dvojiti, lahko da sam Bog hoče i zahtéva od nas tuliko krvi, tuliko vitézov, koji krv su preljali na bojnóm polju, kak je Zveličitelj na križu svojom krvjom nas odkupil, tak budo naši vitézi svojom krvjom nas oslobodili od ovoga zločestoga svéta za kojem čisto drugi svét bude došel.

Nesmemo dvojiti, jerbo mi nedužno terpimo na on dan kad se je Zveličitelj na svét rodil. Mi i naši savezniki nê smo krivi, da na najveksi svetek, na rodjen dan Jezusa već tretje leto praskaju puške i ručiju stuki, jerbo mi smo svi jedno glasno mira ponudili nečimurnomu neprijatelju, svi smo mislili, da na Božič mir bude nastal po svétu. Mi smo steli to, ali neprijatelj nêje k tomu prevolil i poleg toga još i denes mora od dana do dana na hiljada ljudstva smrt podnesti.

Mi nê smo tomu zrok, jerbo mi i naši savezniki samo se branimo, samo neprijatelju iz ruk vun stepemo oružje samo dalje pošiknemo neprijatelja, kad nam nogu hoče podeti.

Na ov sveti dan, svaki more prevideti, da mi samo zato deržmo još vu rukah oružje, da se branimo i da skim predi mir nastane po svétu. Od našega dragoga Jezusa i od njegve volje visi, kad nam bude dal mira na svét, da vu radosti budemo mogli živeti i da vu najlepšem veselju budemo mogli njegovoga rodjenoga dana obslužavati. Nedaj nam to nebeski Jezus, da još jednoga takvoga rodjenoga dana se v čekamo.

Vnogi i vnogi obitelj žalostnoga božiča ima. Od svakoga obitelja nešči fali, kojega néga ili pak više nigdar ga nebude k stolu na ov dan. Ali itak veseleše moremo obslužavati letos božične svétke, kak smo lani i predani, kad je neprijatelj vu orsagu med Karpati stal. Na bojnóm polju nam je na pomoč Zveličitelj i na ov radosten dan, zahvalnim srdcom se mu moramu vklanjaljati, njega dičiti i moliti.

Još niti jedenput nê smo tak stali na bojnóm polju, kak denes, kad su naši i savezni vitezki seregi i naj gadnešega neprijatelja vuništili, ponizili i njega iz svojega orsaga pretirali. Denes već kak tri fertale Romanije je nam i našim saveznicom vu rukah. Tak je kaštiga Jezus onoga naroda, koj nêje stel vu miru živeti.

Ali preobladati moramo našu žalost ove božične svétke, jerbo znamo, da nam odredjeno muku preterpeti sveta dužnost nam je i da čez Božju volju nemoremo iti. Tak si moramo to misliti, da drugač nemore biti.

Mi za domovinu vojujemo i vu ovi jedoi réči je sve, kaj je pred nami drago, povoljno i lépo. Ove réči dajo jakost i hrabrost našim vitézom, da slavno moreju vojovati prama neprijatelju i da svakojačke nevole preterpeti moreju. Samo tak su mogući braniti naše domovine hatare.

Moramo se za ufati mi doma ostajuči, da vu dojudućim vremenu pomiril se bude svét i mi na gradjeni budemo za sve one muke, koje sad preterpeti moramo.

Kak se sburkano morje potiši, tak se jenput i ova strahovitna svétna borba bude potišila i mir bude nastal na svétu. Početek je bil, ali bude i jedenput i konec. Nê smo već jako dalko od toga. Svét mora prevideti, da mi imamo pravo, mora prevideti, da nas nemore preobladati neprijatelj. Mora i sam neprijatelj jedenput prevideti, da skim duže traja strahovitna krvoločnost, stêm više sgubi i stêm je slabesi. Nêje već dalko ov dan. Prebližava se vrême, kad opet vese'o budemo mogli spévati:

»Mir ljudem na zemlji, koji su dobre volje!«

Narodjenje Jezusa Kristuša, iliti Božič.

Hvalen budi Jezus, Kristuš i Marija. S ovina rečima se mi govor otpira. Dika Boga na visini, a mir ljudem na nizini. Koji jesu dobre volje, ter Bogu su svi po volji. Ovo jesu spevali Angeli, kad se Jezus narodil. Veliko veselje se je izkazalo, kad se Jezus narodil, vu batlehemskoj štalici i na slamici. Donesel nam je mira na denešnji den, da se imamo spomenut, iz našega življenja i siromaštva, da smo siromaki na tom svetu. Da sve nesmemo činiti ono, kaj nam sveta vera nê doprenaša. Da nam je Jezus pokazal siromaštvo na tim svetu i trpljenje do našega groba i do smrti. On se je rodil u najprostešoj štalici i na slamici. Oslek i volec su mu dhalj, njemu toplo davali, i Marija, njegova mati, trpela je žalosti, da je ne mogla stana dobiti u varašu, nego vu prostoj štalici i na slamici. I to je bila njihova lepa za dovoljnost. Samo da su princčili Jožef, Marija i mali Jezusek. Ipak zadnju svoju posteljku je imel Jezus na križnom drevu. Za naše zveličenje je bilo njegvo trpljenje.

Opet rečem, donesel nam je mira. Srečen je njegov mir, koga nam on daje i ali žalosten je med nami mir, kakov je denes, da si človek to premisli, da de se mora rezplakati, suz'ce brisati. Jeden nam je to nemir, da se tučeju narodi i krvca se preleva, zarad naših neprijateljov. Drugi nemir je med nami doma: jal i svaja, koja vnogiput netreba. Čujem navuke u novinah, i po knjigaj, i vu cirkvi, da mora prijatelj prijatelja ljubiti, brat brata, sestra sestru i sused suseda. Ali toga nema med nami. Sused suseda bi v žlici vode vtopil i zaklal. Ki mu je pred par leti najbolši bil, denes ga nepozna, nezna, kak bi ga oblatil, ili njemu kvara včinił. Poštenje mu je vzel, a sam je svoja branu nevidel, nego na drugim slama vidi. Jeli takov človek misli na Jezusa i na njegovo porodjenje? To on nepozna. Nemisli on svoje grehe spovedati, poštenje i kvara namestiti, onda svetu spoved prijeti i svetoga Božiča veselo dočekati. U miru, kak nam ga Jezus daje, da i drugi poleg njega u mira ostane.

Premislimo si na denešnji den, kak se naši siromaki močiju i gladuju, pak molimo se na denešnji den za nje. Sveta noč, koja smo se dočakali, vuči nas poniznost i trpljenje, i mislimo se, da nam je tretji Božič došel. A gde su naši mili vojniki? Vnogi i vnogi v črnoj materi zemlici; vnogi vu špitali javčeju i vnogi na bojnóm polju trpiju nevolju. I zmislimo se, da nema jih med nami, niti v svetoj materi crkvi, da bi svoj poniznost izkazali malomu Jezusu. Nema jih vu naših hizah, niti pri stolu. Nestalo jih je zmed nas, kakti polski cvetek, koga nese mili vetrek.

Ali draga bratja, pomolimo dragoga Jezuseka, koj bu se rodil ovu noč. I on je žalosti imal od poroda pak do smrti. Draga bratja idemo pred jaslice njegove, hitimo se na kolena iz pravoga srca našega, i molimo dragoga Jezusa, da naj izmiri ovu žalost, naj obrne svim neprijateljom pravu pamet, da se već nebude tak gréšilo vu toj suznoj dolini. Drugač si nemremo mi si nadjati od dragoga Boga i od maloga Jezusa, Kristuša.

Zato dragi Jezus prosimo te, budi nam milostiven nam gréšnikom. Neodhiti nas izpred tvojegja lica, a neprijateljem našem razsveti pamet, dara duha svetoga. Ne odhiti nje pred svojega lica. Budi njim milostiven, da nebudu neprijatelji, nego prijatelji.

Dragi Jezus, pomori našega mladoga kralja i mladu kraljicu. Pomori njim trpljenje njihovo, koje vidiuju i čujeju za vnoغو tečenje krvi. Da se obrne ova žalost na njihovu radost. Da zadobiju kurunu svete vere jakost neprijateljov obladi. Daj jim dragi Jezus zadobiti ono, kaj želiju: mira božjega.

Bog poživi mladoga kralja i mladu kraljicu i sve, koji mira očuju. Zdrave i srečne svétke želim svim vam, svim prijateljem i neprijateljem, zdravim i betežnim. Svim našem vojnikom, zaroblenikom, bližjim i dalešnjim, i svim urednikom ovih novin.

Daj nam svim Bog zdravlje i veselje dočekati, vnogo let vu najveksjoj ljubavi i mira!

Felsövidafalva.

Vincetics Agota.

S potrta Romania.

Kaj smo svi skupa čakali, to se je mičući tijeđen pripetilo. Naše čete, kad su

predi dobro napokale rumunje, ulazile su vu glavni varaš, Bukarešt. Veliko veselje je nastalo po čeli Magjarski zemlji, takodjer i pri saveznikih, na protivno pak med neprijatelji velika uzbuna je nastala.

Najmre pak je veliki strah nastal med neprijatelji, kad su zeznali, da rumunji i rusi bez svakoga reda bežiju i da nigdi se nemoreju zastaviti pred našimi šeregi i da već prek Bukarešta jako dalko su odebžjali.

Tak se je pripetilo, da su naše čete hitro zavzele po glavnim varašu i po Ploesti, gde se zideju čeloga orsaga naj glasovitneše željeznice, Campina varaša i Sinaja vu kojem kralj rumunjski glasovitnoga kaš telja ima. Zatem pak su vu više mestah presekli bežaćem rumunjom puta. Rumunji su presiljeni bili Galac i Braila varaše s prazniti.

Medtem toga Szivó brigadéroš s jednim šeregom od Oršove dalko vu Romaniji za hrbet došel rumunjom, vu bitku je presilil neprijatelja i potlam čeloga rumunjskoga šerega je vlovil, koj je prekesno počel od Oršove nazat se vleći.

Bežeci rumunjski šeregi još vu zlocesti položaj su došli, kad su iz boka i za hrbotom bulgarci došli prek Dune i zavzeli su Calarasi varaša i Cernavodu sa mostom skup. Ravno ovu vrme vu Erdelju takodjer su počeli naše čete napredovati i na naprotivno stranjom su prek Buzea vode došle tak, da bežćim rumunjom i ovd i su pretrgli puta.

Na tretji strani od Bukarešta i Ploesti takodjer silno napredujeju naše čete, prek Jalomita vode su došle i sad od tri stranih su pod ognjom rumunji, koji neznaju, kam bi vušli. Naše čete vu velikim deždju i vu još vekšem blat i napredujeju po neprijateljski zemlji, ali ako je našim neprilično vrme neprilično je i rumunjom, koji takodjer nemoreju tak jako bežćati, kak bi šteli.

Rumunjski šereg počemši od onoga dana, kad je tak iznenada vu Magjarsko zemlju vdrl, dakle od septembra meseca, sledeće zgubiće je imel :

V lovili smo 155 jezer osobah. Mrtvi, pležćrani, betežćnih je 200 jezer osobah S ve skupa 355 jezer vojnika.

Dakle rumunjski šereg, koj je po došćim računom prek šeststo jezer vojnika brojil, prek polovicu je dovezda zgubil.

Ravno tuliko je zgubil i vu municiji, oruzja i vu drugih bojnih stvarih.

Zadobili smo 422 taborskih stukov, 25 zmečkih stukov, 364 mašinpuških, četiri sto jezer pešćikih puških, dakle čeloga rumunjskoga šerega oruzja prek čez polovicu. Zapllenili smo s vun toga stotrideset lokomotivov i prek jezero vagonov.

Cela Romania 137 jezer i 902 kvadrat kilometrov je nam vu rukah. Stēm je Romanija zgubila naj plodneše mesto, na kojem glasovitna pšenica raste, sve petroliumske zdence i zvirilišća, domaćih živinah vekši děl i sve važneše željeznice.

Dakle Romanija za kratke tri mesecov unišćena je i samo od nas, centralnih orsagov visi kaj bude s Romanijum po boju.

Kaj se petroliumskih zvirališćah tiče, moći je reći, da sveksinoma vu takvim položaju su nam došla vu ruke, da odmah je moći petroliuma pumpati, barem nekoje mašine su rumunji odšćeridosti s potrli. Kak ve čuje i kak novine pišeju za nekoje vrme

dosta petroliuma budemo imali, jerbo rumunjski stanovniki, koji su doma ostali i razmiju se k tomu, radi ideju k petroleomskim zdencom na delo. Kak budeju željeznice slobodne, odmah počneju petroliuma i zarobljeno zrnje vu orsag voziti.

Od početka je Dobrudža bila onu mesto, odkud su šteli rumunji i rusi vu Bulgariu vdrti, Bulgariju vuništiti i tak po suhim vu Konstantinapolj dojt, na kojega tak jako zub boli ruskoga medveda. Ovu mesto je bilo odredjeno, da nas ovd i širom od trgneju od saveznikov i onda jednoga za drugim nas vuništiju. Sad su sami počeli sprazniti Dobrudžo i more biti, da nigdi nebudu postali vu čeli Dobrudži, neg svigdi budu prek Dunaja došli.

Mackensen već bi bil mogel jedenput čelu Dobrudžo zadobiti, ali neje stel to napraviti, neg je dopustil, naj vu miru stoji tam neprijatelj. Neprijatelj vu tak veliki se guršćini je bil na ovim pol otoku, da je još i navalu započel prama Mackenseju. Samo jako kesno je s pazil ruski general vu kakvo mašlovku ga hoće Mackensen dobiti i ravno zato žurno je odredil, da ruski i rumunjski šeregi ostaviju Dobrudža.

Naši šeregi samo sto kilometrov (denes već niti tuliko nē) su dalko od Beszarabije i već pišeju antant novine, da kak veliko zlo bude za ruski front, ako centralni orsagi vu Beszarabiju vdereju. To pak, kak sad položaj stoji, nikakve novine nebudu preprećile.

KAJ JE NOVOGA?

Složno! Složno!

Složno, složno braća mila,
Kad nas vodi naša vila
Po Magjarskoj veleslavnoj
K zori lēpoj obećanoj!

Korak, korak za korakom,
Horvat žurno za magjarom!
Na bojišće za dom mili,
Hajdmo! hajdmo! proti sili.

Hajdmo! hajdmo! za slobodu,
Za pravicu i prosvětu,
Da smo ljudi verni rodu,
Pokažimo celom světu.

Hajdmo! bratja! hajd junaci!
Konjeniki i pešaci,
Brusmo sablje, brusmo kose,
Naj se vrazi na stran nose.

Koj nam rod i dom zatira,
On pod kosom naj vumira,
Koj podkopa nam pravice,
Naj popadne od streljice.

Kada ljuta zvěr doluće,
Magjar šakom nju zatuće.
Gda mu kaća kad doplazi,
S bosom nogom nju pogazi.

Stidóvár.

D. A.

— **Plaće se Petar kralj.** Antant novine višeput su pisale, da Petar kralju smēšala se je pamet i on je već vu takvim položaju, da nezna niti pak nevidi, kaj se sve vu ovim vremenu dogadja. Sad jedne neutralne novine pišeju, da to neje istina, jerbo Petar kralj je denes bolše pameti, kak je od početka boja bil. Jeden novinar spominal se je s Peter kraljom, koj mu je suznalami očima se tužil, da kak ga je antant vkanil. Obećali su mo jedno Veliko Srbiju,

naproti tomu pak niti njegvo Mali Srbiju nē su mogli obraniti. Mesto Velike Srbije sad je i malo zgubil i denes nezna kam bi se obrnul za pomoć, jerbo to već zdavnja vidi, da antant na mesto, da bi mu na pomoć bil, samo ga za nos vodi i špota mu dela. Tak govori denes Peter kralj.

— **IV. Károly kralj na orsaććim saboru.** Veliko brigu imaju sad naši velikaši, koji se k tomu spravljaju, da skim vekšom svećanostjom i paradum okoruniju novoga magjarskoga kralja. Koji se stēm baviju oni dan i noć delaju, da zezvim gotovi budu za vremena. S velikom radostjom, koja vu našem srdcu gori, čekamo kralja i kraljicu.

Od potlam kak je na tronuš stupil, zel si je tuliko vremena, da je vu Budimpešt došel, barem samo na jeden dan. Denešnje taborsku vrme nē mu je više vremena dopustilo, da se prinas zaderžava. Károly kralj već višeput je skazal, kakvo čut ima prama nam. Svrho toga svaki nas trsi se, da veliki svetek bude on dan, kad ga korunili budu. Károly kralj je već spazil to i svrho toga i on dan na dan pokažuje, da čisto drugi svēt bude vu Magjarskoj se počel.

Jednoga plama nē smo poznali, tijam do zadnjih danov. Taj plam pak je to, da grofi baruni, biskupi, dakle orsaćći magnatuši i ablegati skupno sednicu budu imali decembra 31 ga vu novih orsaććih hižah, koje ov dan izvanredno budo okinćili, na ovu sednicu dojde s celim svojim kraljskim dvorom Karoly kralj.

Dakle ne bude sam došel, neg s celim kraljskim dvorom pohodi orsaććo spravišće. Nazoćna bude kraljica, sve nadhercegovice i svi hercegi i nadhercegi, takodjer i svi oni koji okolo kralja službu sveršavaju. Najprveša i najvećša gospoda. Takvo vrme se preblizava, kakvo je samo za Mátyás kralja bilo.

— **Mali kraljić vu paradni magjarski opravi.** Vnogo se sad spominaju po orsagu, kak pokažuje IV. Karoly magjarski kralj, da k srdcu su mo prerašćeni magjari, koje je nē jedenput videl vojuvati na jednim ili drugim frontu. To hoće opet s kazati i on dan, kad ga korunili budu. To smo već predi znali, da Zita kraljica vu paradni magjarski opravi bude došla na korunenje. Krasnu opravu su magjarske magnatušice iz kunštērale i ove magnatušice decembra 27 ga budo krasnu magjarsku opravu Zita kraljici prek dale vu kraljski palaći.

Sad budo kraljici iznenada jedno malo paradno magjarsko opravicu punudile, koja ravno pasala bude malomu kraljiću, četiri lēt staromu Ottó Ferenc Józsefu. Sam kralj si je to izvolil, da mali kraljić, koj je na Ferenc Jozsefovim sprevodu vu jednoj prostotj bēloj opravi bil nazoćan, na korunenju vu paradnoj magjarskoj opravi naj bude.

Tsza István grof pak je vu orsaććim saboru na kraljovu zapoved povedal, da kralj svojega maloga princa magjarski hoće odhraniti, takodjer ako jedenput nesreććnomu boju konec bude, na leto više vremena se bude vu budimpeštinski palaći zaderžaval. Lēpa vremena bude došla.

— **Čužno, ali fětćina.** Dobili smo sledeći list: »Čujte, kaj se dogodilo 18-ga de-

cembra u selu Murasiklós? Verni sini domovine i svete cirkve, mesto da bi aldovali svoj suvišni žitek domovini na pomoć — da bi se oni siromaki bar na svetke okrepili kruhom, kojim u boju tužna smrt stoji najbliže; da nebi bar od glada stradali, ako već njihov život aldovati za domovinu s veseljem daju, samo da si domovina ostane u miru i roditelji i deca pak brati skrivaju taj, žitek, ako prēm oblasti sve činiju, kaj činiti moraju ali nekoji doma ostajući na takvu formu braniju domovinu. I da svaki domovine sin s veseljem posluhne na zakon, na žalost našel se je ipak čovek, koj ovo sve nemisli. Taj čovek je bez srca u cirkvi pod presveti oltarski sakrament skrili suvišno žito i pšenicu nekoliko kil menje od 4 metre. Da su ovu našli, svakoga čoveka je strah obišel. Koj prstuje Boga i cirkvu, i koj zna, da ovo zrnje nije od siromaka, nego sigurno od onoga, koj nezna, kakvo zlo je biti siromak, takov, koj si nebi mogel za svoje peneze kupiti kilo mele, da si djecu plaćuću utiši, koja plaću za falaček črnog kruheka — a puno menje misli na naše hrabre vojnike, koji ne samo vnioput nemogu dobili menaž, nego trpiju strah zime, u mokrim stojiju, a ne spiju nigdar u toplom, a najveć nje boli, da si pomislju na svoju domovinu, kak bude ostala? Jeli nebudu zabadav toliko trpeli? Oni sve činiju, kaj je dobro i potrebno za domovinu. A doma ostajući misliju: »Briga me, ja sam si pri delal, ja budem i jet!«. Ovo je ona reč, gde veli gospodin Bog: »Ljubi bližnjega svoga, kak samoga sebe i naj činiti ono nikomu, kaj nečeš, da tebi drugi činiju«. Daklem denes u ovom strašnom svetskom boju, gde domovina treba velike pomoći. A odkud bude zela to sve, da neprijatelj sve granice zapira, ako ne od svojih državljanov, od svojih sinov! A glejte na kakov način pomaze čovek bez srca domovini denes, da najviše nuca, da more nadvladati one strašne neprijatelje, koji nas želiju uprav s gladom uništiti. Ali nebudu, makar budu neverni domovine sini u svete cirkve skrivali svoje blago! Nedaj Bog, da bi se ovakvi više našlo u našem lepom Megjimurju, niti u našoj celoj dragoj magjarskoj pokrajini!

— **Pobeg iz Vlaškoga.** Ruske novine pišeju, da vu Jassy i druge varaše već su tak napunili begunci, da skorom već niti betežnikom nemoreju pod krovom stana dati k tomu pak još s mirom dan na dan hiljada i hiljada naroda dojde vu ove varaše kojim takodjer već nemoreju stana dati. Je su varaši, vu kojih je denes desetput tuliko stanovnikov, kak vu mirnim vremenju. Begunci sveksinom varaški stanovniki su, jerbo selski ljudi doma ostaneju i vu miru počekaju naše vojnike.

— **Nova ruska romanska ofenziva.** Iz Pétervara pišeju, da nova ruska-rumunjska ofenziva već je pripravljena. Begući ruski i romanski šeregi pred Rēni varašom su postali, da ovdj još jedenput probaju sreću. Ovdj se prehitu Romanije i Bessarabije dojdjučnost. Rusi okolo Odessa morskoga postajališča počeli su vojničtvo skupljati.

— **Vu prevzetim Bukareštu.** Iz Bukarešta pišeju, da vu ovim glavnim varašom od petlam kak su naši nuter došli tihi mir je. Romanski policaji i na dalje sveršavaju službu samo pod našu soldacku zapovedničtvo spadaju. Na našim konzulatušu mag-

jarska i ausztrijanska zastavi visi. Vu varašom samo americkanski, švedski, perzianski i grčki poslaniki i konzuli su ostali. Drugi svi su ostavili varaša.

— **Velika dvojba vu Romaniji i Parču.** Velika dvojba je nastala po celi Francuzki, najmre pak vu Parču gde dobro vidju, da Romanija od dana, bolje je vnišćena. Naprimre Tēms zvane velike novine sdvojeno pišeju od toga i zahtevaju od kormana vekšo svetlost vu ovim položaju.

— **Odprto hoćemo govoriti — pišeju ove novine,** — naša domovina takvoga kormana ima, koj vu veliko zlo bude spravil orsaga. Englezkim i ruskim novinam i svakojačkim glasom već nikaj nesmemo verovati. — Novine još nekaj su i nadalje spisale, ali ove rede je cenzure sbrisala.

— **Dalje proganjamo rumunje.** Mackensen nemški general celo Buzen liniju je prestupil i osemnajstoga ovoga meseca opet je 1150 rumunov vlovil. Svun toga zaplaničnil je devetnajst lokomotivov i prěk četiri sto svakojačkom robom naklajenih vagonov.

Lipot bajerski hercega frontu rusi su počeli navalu, ali krvavo su je nazat sbili, 52 ga brandenburgski regiment na šeststo metrov dugim jarku vun je sbil ruse i tam dobre pozicije si napravil. Vu ovi bitki rusi sedemnajst mašin pškkih su sgubili.

Falkenhayn generala šeregov dan opet je veliko bitku zadobil. Još neje došla prijava kuliko rumunov su polovili i kakov je bil plien. Prijava samo od toga govori, da bitku smo za dobili.

— **Vužičju englezi vu Romaniji.** Ruszkoje Szlovo piše sledeće: K ruskim i vlaškim četam preklopili su takve čete, kojim je zapoved sve vužgati. To pak su kozaki i englezki pioneri. Clj jim je to, da sva ona mesta, koja rusi i vlahi ostaviju, vužgeju i tak vništiju da nebi nikaj celoga i hasnovitnoga neprijatelj vu ruke dobil. Da su englezi takodjer takve čete dali, to je englezki korman odredil, jerbo neje za ufahi vu kozake, ali budu dobro taj posel s vršili. Ove čete dobiše vu zapoved, da nigdi nikaj nesme ostati, najmre pak nikakvo zrnje. Pokedob pak ove čete i domačim vlahom sve vništiju, rumunjski korman protestiral je svrhu toga pri Bjelajav generalu. Vu Braili sad vuogo englezkih težakov dela, da tam na skupljano zrnje vu Rusiju spraviju.

— **Što bude korunit kralja?** Vu orsackim spravišču velika štrcinga je bila svrhu toga, koga bi zebrali, da koruni kralja. Svaka partija je imala svojega kandidata, nazadnje su grof Tisza István ministerepredsednika zebrali koj sa esztergomskim hercegprimasom skup dene korunu kralju na glavu.

— **Ameriki već se duri boj.** Americkanske novine, od potlam kak su centralni orsagi mira ponudili neprijateljnom sveksinomom proti boju pišeju zahtevaju mira. Jedne novine tak pišeju, da već se svakomu duri lak dugo trajući boj, druge novine opet pišeju od toga, da Nemškoga orsaga nišči ne bude preobladal. Nemci se sad opet bolje pripravljaju k boju i ako nebudu mogli mira sklopiti, strahoviten boj bude se počel napravljati, kad morebiti i Amerika bude vu boj stupila.

— **Rusi opet vdiraju.** Minući tijeden, rusi skorom svaki dan su zereče navale počeli proti našemu frontu, da stēm pomoreju rumunjom, koje naši neprestalno proganjaju pred sobom. Višeput su tijam vu

naše jarke vdrlj, ali ne su je mogli zadržati, jerbo su je naši kervavo vun sbili. Čeli tijeden je trajala ruska navala s velikim sgubičkom, ali nigdi su ne mogli nekaj važnešega napraviti. Na drugi linijah je mir.

Na talijanskim frontu takodjer sve tak stoji, kak je i predi bilo.

— **Potopiti su jedno francuzko ladju.** Iz Berlina pišeju, da jedna podvodna nemška ladja storpedom od Lizsabona dvēsto kilometrov dalko potopila je jedno veliku ladju. To pak je Suffren zvana francuzka ladja bila, za štero je francuzki ministerium december osmoga javil, da je sginula i neznanju ali je barem jeden čovek živ ostal, koj je na ladji bil.

— **Hollandia ne pusti englezke ladje.** Višeput smo pisali, da englezi na svako trgovačko ladju su štuke na ložili, da se moreju braniti proti podvodnam ladjam. Englezi su prosili neutralne orsage, da naj ne miliju, da su to taborske ladje i naj jim mir daju, kad vu postajališče dojdeju. Hollandia na ovu prošnju je tak odgovorila englezom, da takve ladje na kojih oružje bude, ne bude postila vu postajališče.

— **Englezki minister od mira.** Minući četrtak je veliki govor držal englezki novi minister predsednik, Lloyd George, vu englezkim soboru. Minister zeli narodu, da skim predi bude konec boju. Duže trajući boj bi veliki grēh bil, toga grēha pak nišči neče na se zeli. Opomina englezkoga naroda, da strokom naj jako spara i kad dojde takvo vrēme, kad narod gladovati bude moral, naj si svaki tak misli, da to domovina zahteva i potrebuva od njega. Minister nadalje tak je govoril, da za vezda ne misli, da bi taki mir nastal i ravno svrhu toga presiljeni bude orsacke poste odrediti.

Kak se vidi, minister englezki neje odhitil nemško ponudbo, ostavil je od krećana vrata, kud još more mir dojtj vun.

Drugoć pak to vidimo, da niti englezi nemreju siti biti od zlata, neg samo od kruha, koj jim takodjer menjka, kak i drugim.

— **Ruska vojska je gotova na novu ofenzivu.** Okoli Braila i Galac vareše je praznenu postalo. Ruska vojska se vezda ovdj skuplje i hoće novu ofenzivu počmeti prama Mackensen generala šerege. Brščas i Mackensen je pripravlen na novu šturmu.

— **Bratianu pri caru.** Tēms zvane englezke novine pišeju, da je Bratianu, vlaški ministerepredsednik, navodno na Petrogradu, gde ga je ruski car primil.

— **Dankla su opererali.** Vu jednim innsbruckskim sanatorijumu težko operaciju su dokončali na Denkl generala. Operacija je srećno minula i moći se ufati, da na kratkoma bude ov glasoviti naš general o pet zdrav.

— **Talijani hoćuju mira.** Minući tijeden vu talijanskim saboru više ablegatov je zahtevalo od kormana, da odmah se naj počne pogajati svrhu mira, doklam priliku ima i doklam je ne prekesno. Talijanski ablegati skazali su kormanu, da Talijanska zemlja nemore strahovitne stroške prenašati. Do vezda svako leto pet milijardov deficita ima orsag Pitaju kormana, gde bude ove peneze prebavil? Nadalje govorili su vu saboru od velikoga siromaštva i od velikoga glada. Narod već nema kaj jesti. Vojniki

na frontu na tijeđen samo jedenput dobija
falaček mesa.

Stém nebude moći po zimi vojvati.
K tomu pak Amerika bez gotovih penéz
neda municiju, koja takodjer je počela menj-
kati.

Razmi se, da to sve neje štel čuti kor-
man, najmre pak neče čuti nikaj od mira.

List iz tabora.

Prijel sam si v ruke ovaj list papëra,
Ar več moje srce meni neda mira.

Sunce mi je zašlo za goru visoku,
A ja sam si prijel papëra vu ruku.

Ve počnem pisati ovo govorenje,
V ovim tužnim letu kakvo je življenje.

Ke su doma stavli, pak ki su odišli
Vu rumunjsku zemlju ovak tugujući :

Da bi barem bil vu zemlji zakopani,
Leži bi joj bilo dragoj grličici.

Siromaška žena nebu za grob znala,
Moja mala deca nađu me poznala.

Svaki ide z doma suznimi očima,
I ja, gda sem rekel: s Bogom deca, žena.

Japek njim je dišel vu rumunjsku zemlju,
Život si reskerat za svu domovinu.

S Bogom mi ostante deca moja mala,
Koja svoga oca mort nate več vidla.

Bratci i sestrice s Bogom mi ostante,
Vi za moju dušu Bogu se molite.

Ve se ja spričavam ovak govoreći:
Zmislite se na me, či bñm moral vmrëti.

Vu Rumunjskoj.

Prekszavec Ferencz vojnik,
iz Bottornye.

Bárd-Nádor-Rózsavölgyi-féle

Karácsonyi zenealbumok

Kapható:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyv- és papírkereskedésében
Csáktornyan.

Hirdetmény.

A Csáktornyai Takarékpénz-
tár R.-T. Csáktornya, igazga-
tósága a t. betevő közönség
szíves tudomására adja, hogy
a nála elhelyezett összes
betétek kamatlábát 1917. ja-
nuár 1-től kezdődőleg 4 (négy)
%-ban állapítja meg.

Csáktornya, 1916. dec. 20.

Mint KARÁCSONYI AJÁNDÉK

legalkalmasabb

ifjúsági iratok és képeskönyvek

dísz és olcsóbb kiadásban.

Izléses kiállítású **FINOM LEVÉLPAPIROK** dobozokban és
mappákban (Envelopes) nagy választékban kaphatók

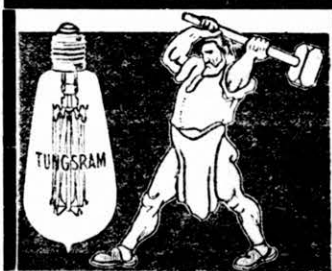
Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyv- és papírkereskedésében
Csáktornyan.

A csáktornyai uradalom tulajdonát képező

szentilonai korcsmaépület

a hozzátartozó gazdasági épületekkel együtt,
folyó hó 27-én a gazdasági nagy irodában
szóbeli árlejtés útján három évre bérbe adatik.

Uradalmi tisztség.

A „TUNGSRAMLÁMPA“

gazdaságos, mert hosszú élettartalmu.

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindenütt a „Tungsram“ véd-
jeggyel ellátott lámpát. Gyártja az

630 6-5

Egyesült izzólámpa és Villamossági Részvénytársaság

Hazai gyártmány!

Ujpest 4.

Hazai gyártmány!

Karácsonyi és ujévi ajándékok

nagy választékban és jutányos árban kaphatók:

Rosenfeld I. órás és ékszerésznél

Csáktornyan Árpád-tér (takarékpénztári épület).

Raktáron mindennemű inga-, fali- és zsebórák.

Tört arany és ezüst a legmagassabb árban beváltatik.